

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa

KARTA PRZEDMIOTU

Dane ogólne:

Nazwa przedmiotu:	Historia myśli pedagogicznej
Okres ważności karty:	ISE_PPiW_P_MGR_(2021-2026)
Forma kształcenia:	Studia jednolite magisterskie
Forma studiów:	stacjonarne
Profil studiów:	praktyczny
Kierunek studiów:	Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna
Specjalność/Specjalizacja:	

Przedmiot realizowany:

Rok	Semestr	Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Wartość % zajęć	Rygor zaliczenia	ECTS
1	1	ćw	15	100	zaliczenie z oceną	2
		wyk	15	0	zaliczenie	
	2	ćw	15	30	zaliczenie z oceną	2
		egz	0	70	egzamin	
		wyk	15	0	zaliczenie	
Razem			60			4

Jednostka prowadząca przedmiot:	Instytut Studiów Edukacyjnych
Koordynator:	Ludmiła Nowacka
Prowadzący zajęcia:	dr Ludmiła Nowacka
Moduł, grupa przedmiotów:	PRZYGOTOWANIE W ZAKRESIE PEDAGOGICZNO-PSYCHOLOGICZNYM
Status przedmiotu:	obowiązkowy
Język wykładowy:	semestr: 1 - polski, semestr: 2 - polski
Przyporządkowanie zajęć/grup zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej	pedagogika (wiodąca), filozofia, językoznawstwo, nauki socjologiczne, psychologia

Objaśnienia:

Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

Forma prowadzenia zajęć: w - wykład, ćw - ćwiczenia audytoryjne, lek - lektorat, s - seminarium, lab - laboratoria, p - projekt, sk - samokształcenie, pz - praktyka zawodowa, war - warsztaty, k - konwersatorium, pw - praca własna, p.art. - pracownia artystyczna, zp - zajęcia praktyczne

Dane merytoryczne

Przedmioty wprowadzające i wymagania wstępne:
Historia myśli pedagogicznej - karta przedmiotu
Cel przedmiotu
Celem kształcenia z zakresu historii myśli pedagogicznej jest przedstawienie dziejów rozwoju oświaty w Polsce i w Europie oraz przybliżenie myśli i idei pedagogicznej różnych epok historycznych, zrozumienie ich sensu i podjęcie próby oceny. Wiedza ta pozwala na głębszą analizę specyfiki teorii, nurtów i myśli pedagogicznej ich historycznym rozwojem i jest niezbędna do efektywnego działania w obszarze wychowania, kształcenia oraz funkcji opiekuńczych. Wyjaśnia złożoność edukacji, wychowania i kształcenia człowieka, ich

genezy i konsekwencje z perspektywy historycznej, co pomaga zrozumieć współczesne przemiany, kryzysy środowisk i instytucji edukacyjnych, idei, wzorów wychowania oraz ich znaczenie dla praktyki pedagogicznej.				
Szczegółowe efekty uczenia się				
Lp.	Opis efektu uczenia się	Metoda realizacji efektów uczenia się	Metody sprawdzenia efektu uczenia się	Odniesienie do efektów dla modułu/specjalności/kierunku studiów
1	Student opanuje i potrafi wyjaśnić podstawowe etapy historyczne i ich kontekst pedagogiczny. Potrafi przypisać kierunki myślenia pedagogicznego do etapów historycznych, rozumie idee osobowości pedagogicznych w kontekstach historycznych, społecznych i kulturowych. Stosuje wiedzę teoretyczną w tworzeniu pracy zaliczeniowej na wybrany temat lub w wyjaśnianiu rozwoju wybranego zjawiska edukacyjnego.	M4 (Praca z materiałem źródłowym), M1 (Wykład konwersatoryjny), M5 (Zadanie (ćwiczenie praktyczne)), M3 (Prezentacje multimedialne), M2 (Dyskusja)	Kolokwium, Egzamin pisemny, Aktywność, Rozmowa dydaktyczna	K_W13, K_W05, K_W04
2	Potrafi ocenić kierunki myślenia pedagogicznego, ich powiązania i konsekwencje. Potrafi ocenić historię etyki pedagogicznej. Potrafi analizować i oceniać dzisiejsze myślenie pedagogiczne na temat historycznej wiedzy o rozwoju i odpowiednio je interpretować. Stworzy oddzielny tekst, w którym zademonstruje zdolność do przetwarzania rozwoju wybranego zagadnienia historyczno-pedagogicznego.	M4 (Praca z materiałem źródłowym), M1 (Wykład konwersatoryjny), M5 (Zadanie (ćwiczenie praktyczne)), M3 (Prezentacje multimedialne), M2 (Dyskusja)	Kolokwium, Egzamin pisemny, Projekt, Aktywność, Rozmowa dydaktyczna	K_U04, K_U02
3	Docenia znaczenie wiedzy historycznej związanej z edukacją, wychowaniem, kształceniem dla utrwalania tożsamości i prawidłowych więzi w środowisku społecznym, odnosi ją do współczesnych zadań pedagogiki.	M4 (Praca z materiałem źródłowym), M1 (Wykład konwersatoryjny), M5 (Zadanie (ćwiczenie praktyczne)), M3 (Prezentacje multimedialne), M2 (Dyskusja)	Kolokwium, Egzamin pisemny, Projekt, Aktywność, Rozmowa dydaktyczna	K_K17
Metody realizacji efektów uczenia się (opis szczegółowy)				
Dyskusja (M2 - Dyskusja kierowana, pogadanka), Prezentacje multimedialne (M3 - Wystąpienie studenta wsparte techniką komputerową, zawartość merytoryczna zgodna z przedmiotem), Wykład konwersatoryjny (M1 - Wykład z aktywnym udziałem studentów), Zadanie (ćwiczenie praktyczne) (M5 - Wycieczka związana z tematem, praca w zespole zakończona efektem wytwórczym), Praca z materiałem źródłowym (M4 - Praca z tekstem, podręcznikiem, materiałem źródłowym)				
Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się				
wiedza: Aktywność (Obserwacja aktywności studenta podczas zajęć) Kolokwium (Pisemne sprawdzenie wiedzy i umiejętności studentów) Egzamin pisemny (Pisemne sprawdzenie wiedzy i umiejętności z zakresu całego kursu przedmiotu) Rozmowa dydaktyczna (Wypowiedź ustna studenta na zadany temat)				
umiejętności: Aktywność (Obserwacja aktywności studenta podczas zajęć) Kolokwium (Pisemne sprawdzenie wiedzy i umiejętności studentów) Egzamin pisemny (Pisemne sprawdzenie wiedzy i umiejętności z zakresu całego kursu przedmiotu) Projekt (Praca studentów w zespole nad wybranymi zagadnieniami związanymi z przedmiotem, zakończona publiczną prezentacją) Rozmowa dydaktyczna (Wypowiedź ustna studenta na zadany temat)				
kompetencje społeczne: Aktywność (Obserwacja aktywności studenta podczas zajęć) Kolokwium (Pisemne sprawdzenie wiedzy i umiejętności studentów) Egzamin pisemny (Pisemne sprawdzenie wiedzy i umiejętności z zakresu całego kursu przedmiotu) Projekt (Praca studentów w zespole nad wybranymi zagadnieniami związanymi z przedmiotem, zakończona publiczną prezentacją) Rozmowa dydaktyczna (Wypowiedź ustna studenta na zadany temat)				
Warunki zaliczenia				
Udział w zajęciach, zaliczenie kolokwiów i praca zadanych, również projektów				

Treści Kształcenia	
	Liczba godzin
Semestr: 1	
Forma zajęć: wykład	
- Znaczenie, cel i przedmiot historii pedagogiki. Wprowadzenie do koncepcji myślenia pedagogicznego. - Rozwój edukacji i kształcenia od starożytności do średniowiecza. Starożytni filozofowie - twórcy archetypu edukacji. Edukacja w Grecji, Rzym. Teorie pedagogiczne w Grecji. Chrześcijaństwo i początki chrześcijańskiej edukacji. Średniowiecze i rozwój szkoły. Świecka edukacja w średniowieczu. Średniowieczny scholastyzm. Powstanie średniowiecznych uniwersytetów. - Edukacja i myślenie pedagogiczne w okresie renesansowego humanizmu, reformacji i kontrreformacji. Poglądy pedagogiczne w renesansie. Przedstawiciele pedagogiki humanistycznej. Wpływ humanistycznych idei na szkołę i edukację. Edukacja i wychowanie w okresie reformacji i kontrreformacji. Edukacja i kształcenie w Polsce w czasach feudalizmu. - Edukacja i kształtowanie idei pedagogicznych w okresie baroku. Tendencje pedagogiczne w myśleniu barokowym. Filozofia pedagogiczna i praca J. A. Komeńskiego. System pedagogiczny. Komeński jako twórca nowoczesnej dydaktyki i jej znaczenie dla pedagogiki.	15
Forma zajęć: ćwiczenia	
- Znaczenie, cel i przedmiot historii pedagogiki. Wprowadzenie do koncepcji myślenia pedagogicznego. - Rozwój edukacji i kształcenia od starożytności do średniowiecza. Starożytni filozofowie - twórcy archetypu edukacji. Edukacja w Grecji, Rzym. Teorie pedagogiczne w Grecji. Chrześcijaństwo i początki chrześcijańskiej edukacji. Średniowiecze i rozwój szkoły. Świecka edukacja w średniowieczu. Średniowieczny scholastyzm. Powstanie średniowiecznych uniwersytetów. - Edukacja i myślenie pedagogiczne w okresie renesansowego humanizmu, reformacji i kontrreformacji. Poglądy pedagogiczne w renesansie. Przedstawiciele pedagogiki humanistycznej. Wpływ humanistycznych idei na szkołę i edukację. Edukacja i wychowanie w okresie reformacji i kontrreformacji. Edukacja i kształcenie w Polsce w czasach feudalizmu. - Edukacja i kształtowanie idei pedagogicznych w okresie baroku. Tendencje pedagogiczne w myśleniu barokowym. Filozofia pedagogiczna i praca J. A. Komeńskiego. System pedagogiczny. Komeński jako twórca nowoczesnej dydaktyki i jej znaczenie dla pedagogiki.	15
Semestr: 2	
Forma zajęć: wykład	
- Edukacja i myślenie edukacyjne w oświeceniu i później. Kierunki pedagogiczno-filozoficzne, ich przywódcy i ich główne idee. Locke. Rousseau. Pestalozzi, J. Paul Richter, Diesterweg, Herbart. Fröbel, Tołstoj. Niemiecka pedagogika filozoficzna. Kant, Fichte, Hegel. - Rozwój edukacji od połowy XVIII wieku w Europie Środkowej. Społeczno-polityczne tło reform szkolnych. Ratio educationis i jego konsekwencje. Przedstawiciele polskiej pedagogiki i instytucji edukacyjnych. - Rozwój myślenia i ruchu pedagogicznego w edukacji przedszkolnej na przełomie XIX i XX wieku. Społeczny i filozoficzny kontekst ruchu pedagogicznego w edukacji przedszkolnej. Twórcy instytucjonalnej edukacji przedszkolnej. R. Owen i S. Wilderspin. System pedagogiczny i znaczenie Fröbela dla pedagogiki przedszkolnej. Początki placówek wychowania przedszkolnego w krajach Europy. Wiek dzieci Ellen Key, John Dewey.	15
Forma zajęć: ćwiczenia	
Edukacja i myślenie edukacyjne w oświeceniu i później. Kierunki pedagogiczno-filozoficzne, ich przywódcy i ich główne idee. Locke. Rousseau. Pestalozzi, J. Paul Richter, Diesterweg, Herbart. Fröbel, Tołstoj. Niemiecka pedagogika filozoficzna. Kant, Fichte, Hegel.	15

- Rozwój edukacji od połowy XVIII wieku w Europie Środkowej. Społeczno-polityczne tło reform szkolnych. Ratio educationis i jego konsekwencje. Przedstawiciele polskiej pedagogiki i instytucji edukacyjnych. - Rozwój myślenia i ruchu pedagogicznego w edukacji przedszkolnej na przełomie XIX i XX wieku. Społeczny i filozoficzny kontekst ruchu pedagogicznego w edukacji przedszkolnej. Twórcy instytucjonalnej edukacji przedszkolnej. R. Owen i S. Wilderspin. System pedagogiczny i znaczenie Fröbela dla pedagogiki przedszkolnej. Początki placówek wychowania przedszkolnego w krajach Europy. Wiek dzieci Ellen Key, John Dewey.	15
Forma zajęć: egzamin	
- Znaczenie, cel i przedmiot historii pedagogiki. Wprowadzenie do koncepcji myślenia pedagogicznego. - Rozwój edukacji i kształcenia od starożytności do średniowiecza. Starożytni filozofowie - twórcy archetypu edukacji. Edukacja w Grecji, Rzym. Teorie pedagogiczne w Grecji. Chrześcijaństwo i początki chrześcijańskiej edukacji. Średniowiecze i rozwój szkoły. Świecka edukacja w średniowieczu. Średniowieczny scholastyzm. Powstanie średniowiecznych uniwersytetów. - Edukacja i myślenie pedagogiczne w okresie renesansowego humanizmu, reformacji i kontrreformacji. Poglądy pedagogiczne w renesansie. Przedstawiciele pedagogiki humanistycznej. Wpływ humanistycznych idei na szkołę i edukację. Edukacja i wychowanie w okresie reformacji i kontrreformacji. Edukacja i kształcenie w Polsce w czasach feudalizmu. - Edukacja i kształtowanie idei pedagogicznych w okresie baroku. Tendencje pedagogiczne w myśleniu barokowym. Filozofia pedagogiczna i praca J. A. Komeńskiego. System pedagogiczny. Komeński jako twórca nowoczesnej dydaktyki i jej znaczenie dla pedagogiki. - Edukacja i myślenie edukacyjne w oświeceniu i później. Kierunki pedagogiczno-filozoficzne, ich przywódcy i ich główne idee. Locke. Rousseau. Pestalozzi, J. Paul Richter, Diesterweg, Herbart. Fröbel, Tolstoj. Niemiecka pedagogika filozoficzna. Kant, Fichte, Hegel. - Rozwój edukacji od połowy XVIII wieku w Europie Środkowej. Społeczno-polityczne tło reform szkolnych. Ratio educationis i jego konsekwencje. Przedstawiciele polskiej pedagogiki i instytucji edukacyjnych. - Rozwój myślenia i ruchu pedagogicznego w edukacji przedszkolnej na przełomie XIX i XX wieku. Społeczny i filozoficzny kontekst ruchu pedagogicznego w edukacji przedszkolnej. Twórcy instytucjonalnej edukacji przedszkolnej. R. Owen i S. Wilderspin. System pedagogiczny i znaczenie Fröbela dla pedagogiki przedszkolnej. Początki placówek wychowania przedszkolnego w krajach Europy. Wiek dzieci Ellen Key, John Dewey.	0
Literatura	
Podstawowa	
Draus J., Terlecki R, Historia wychowania. Wiek XIX i XX. Podręcznik akademicki. Tom II, Kraków 2005	
KASÁČOVÁ, B, Kapitoly z dejín predškolskej pedagogiky, Bańska Bystrzyca 2001	
Krajewski M, Historia wychowania i myśli pedagogicznej, Płock 2006	
Krajewski M., Dzieje wychowania i doktryn pedagogicznych, Płock 2005	
Kurdybacha Ł., Historia wychowania, Warszawa 1967	
Litak St, Historia wychowania. Do rewolucji francuskiej. Podręcznik akademicki. Tom I, Kraków 2004	
Miąso J, Historia wychowania. Wiek XX, Warszawa 1980	
Możdżeń S. I, Historia wychowania, T.1, 2, 3, Sandomierz 2006	
PORUBSKÝ, Š., Úryvky z dejín pedagogického myslenia., Bańska Bystrzyca 2012	
Wołoszyn S., Dzieje wychowania i myśli pedagogicznej w zarysie, Warszawa 1964	
Wołoszyn S., Oświata i wychowanie w XX wieku, (w:) Pedagogika. Podręcznik akademicki, red. naukowa Z. Kwieciński, B. Śliwerski, Warszawa 2003	

Wołoszyn S., Źródła do dziejów i myśli pedagogicznej, Kielce 1995
Wroczyński R, Dzieje oświaty polskiej do roku 1795, Warszawa 1996
Uzupełniająca
Bartnicka K., Szybik I, Zarys historii wychowania, Warszawa 2001
BRŤKOVÁ, M, Kapitoly z dejín pedagogiky, Bratislava 1996
CIPRO, M, Galerie světových pedagogů. , Praga 1992
J. Miąso, Historia wychowania. Wiek XX, Warszawa 1980
KASPER, T. - KASPEROVÁ, Dejiny pedagogiky, Grada, Praha 2008
Kot S, Historia wychowania t. 1 - 3, Warszawa 1995
Krasuski J, Historia wychowania, Warszawa 1985
Miąso J, Wybrane prace z historii wychowania XIX - XX wiek, Warszawa
MIŠURCOVÁ,V, Dějiny teorie a praxe výchovy dětí předškolního věku v 19. a20. století, Praga 1980
Możdżeń S, Zarys historii wychowania. Cz. 2. Wiek XIX do 1918, Kielce 1993
Możdżeń S, Zarys historii wychowania. Cz.3. 1918 - 1939, Kielce 1995
REBLE, A, Dejiny pedagogiky, Bratislava 1993

Sposób określenia liczby punktów ECTS		
Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się	Obciążenia studenta [w godz.]	
Zajęcia dydaktyczne	60	
Samokształcenie	0	
Praca własna studenta	40	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100	
Liczba punktów ECTS		
Łączna liczba punktów ECTS przypisana do przedmiotu	4	
Bezpośredni kontakt z nauczycielem	L. godzin	ECTS
	60	2,4

1 godz = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin

W sekcji 'Liczba punktów ECTS' suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego.